

wilde det dog ikke være saa rent forførdeligt, om den udfkreb mere end den brugte i aarlig Udgift for at afvikle Gjælden, og Staten har som bekendt Gjæld.

Jeg skal imidlertid ikke forfølge denne Sag videre, men gaa over til en anden Betragtning, og det er med Hensyn til Sammenkoblingen, hvorom der jo dog er sagt saa meget i Forveien, at jeg ikke skal fordybe mig stærkt dert. Men der er en Side af Sagen, hvorom jeg i alt Fald har faaet et forunderligt personligt Indtryk. Jeg kan nemlig saa godt forstaa, at man vil have en Kompensation for den Nedgang, som her er kommen. Det kan jeg forstaa; men hvis man gjennemlæser det andet Things Betænkning og Forslag til Beslutning over Regjeringens Forslag med Hensyn til Handelstraktaten, vil man der finde helt igjennem en Masse Klager over de finantzielle Offre, som Landet bliver udsat for paa Grund af Traktaten. Nu forekommer det mig dog at være noget af det mest slaaende Møglige, som vel tænkes kan, at Klagerne over Nedgangen i Toldindtægterne give sig Udslag i en Fordring om en Medsættelse i de samme Toldindtægter. Man klager over, at Landet taber i Toldindtægter saa og saa mange Hundredetusinder, men man forlanger en Nedgang, ikke af saa og saa mange Hundredetusinder, men af saa mange Millioner. Det er mig ufatteligt. Jeg ser ikke Konsekvensen derti. Jeg kunde have forstaaet, omendstjøndt jeg ikke kan sympathisere dermed, om man havde forlangt til at kompensere denne Nedgang en Børsstat, en Skat paa Formue og Leilighed, en Indkomstskat, en Skat paa Harkornet og desl., thi saa havde der været Konsekvens i det, men det Andet skjønner jeg, i alt Fald ikke fra mit Standpunkt, at der er Konsekvens i, og derefter forstaaer jeg Sammenkoblingen endnu mindre, end jeg ellers vilde kunne have forstaaet den. Jeg tror imidlertid, at det er temmelig unyttigt og overflødigt at granske efter den indre Logik i denne Sammenkobling; der er vistnok andre Veie, ad hvilke man skal søge det egentlige Motiv, og det er, jeg tør vel nok sige det, næppe Andet, end at man — det er jo klart nok udtalt i Betænkningen — nødvendig vil have vedtaget denne Handelstraktat og ogsaa nødvendig vil forkaste den. Derfor har man bunden denne Sten om Halsen paa Traktaten og sørget for, at den var tilstrækkelig tung til at trække den ned i Dybet. Jeg antager mig for fuldt berettiget til at udtale, at man ikke har villet have Traktaten eller i alt Fald har anset den for et stort Onde. Jeg skal i saa Henseende med den høitærede Formands Tilladelse tillade mig af Betænkningen i det andet Thing at op-

læse et Par Linier. Udvalgets Flertal i det andet Thing siger nemlig i nogle saa, meget prægnante Linier, i hvilke det reasumerer, hvad det tidligere har sagt (se Tillæg B., Sp. 1655—56): „Naar man nu vil gjøre sig klart, om vi fra vort eget Standpunkt kunne være tjente med disse Traktater, og til den Ende undersøge, i hvilket Forhold de Fordele, de kunne bringe os, staa til de Offre, som vi maa bringe, da viser det sig ved første Blik, at Offrene ere betydelige og sikkre, medens de sikkre Fordele ere ringe, og de Fordele, der skulde opveie Offrene, væsentlig knytte sig til Forventninger.“ Efter i det Enkelte igjen at have illustreret disse Tanker ender Flertallet dernæst med at sige: „Efter det her Fremstillede maa Flertallet betragte de Offre, de Allemper, som Traktaten vil medføre for os, som langt overveie de Fordele, den vil yde vor Handel og Skibsfart.“ Det er, forekommer det mig, saa rene Ord, som vel kan tænkes, naar man vilde have forlasket Traktaten i det andet Thing, og har man opfattet den saaledes, maa det være en ligefrem Blyt, forekommer det mig, at stemme imod den. Vi have her, tror jeg, gjennemgaaende en helt anden Opfattelse, og vi ønske Traktaten vedtagen. Det er derfor, at der er indbragt en Dagsorden, der kun har til Hensigt og tilsigter at løsne denne Sten, at befri Traktaten fra dette hæmmende Baaud, og denne Hensigt paaskjønner jeg i alt Fald i høi Grad. Jeg vil derfor med Glæde stemme for Dagsordenen, for at give Traktaten al mulig fair play og alle de Chancer, som den kan have, og jeg haaber, at ret Mange ville gjøre det Samme.

Udsig: Det er blevet sagt, at vi ved Behandlingen af denne Sag kun skulde lade os lede af saglige Hensyn, og derti er jeg aldeles enig; det er en Ting, som jeg tror, at man altid bør have for Øie ved Behandlingen af de Sager, der foreligge, kun at lade sig lede af saglige Hensyn, men det er netop af den Grund, at jeg tror, jeg bør stemme for den Dagsorden, der er foreslaaet, thi hvad er det for en Sag, der foreligger? Det er jo dog i Virkeligheden den spanske Handelstraktat, Spørgsmaalet om dens Godkendelse eller Ikke-Godkendelse. Det er derfor, at vi nu sidde her siden den 1ste April; dersom denne Sag ikke havde været, vare vi komne hjem for lang Tid siden. Men i Stedet for ligefrem at gaa til denne Sags Behandling er det, at man fremdrager en anden Sag, en Sag af en saa omfattende Natur som Spørgsmaalet om en almindelig Toldrevision, en Sag, hvorom der i 13 Aar har viist sig at herste meget uoverensstem-